KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, 8.10.2003
KOM(2003) 585 endelig

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Strukturelle indikatorer

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Strukturelle indikatorer

RESUMÉ

Forslag til liste over indikatorer i forårsrapporten for 2004

Ved denne meddelelse fremsætter Kommissionen et forslag til liste over strukturelle indikatorer i forårsrapporten for 2004. Meddelelsen indeholder desuden en beskrivelse af de fremskridt, der i det seneste år er gjort med at forbedre de strukturelle indikatorer.

"Shortlist" over strukturelle indikatorer

Modsat hvad der har været tilfældet i de tidligere år, foreslår Kommissionen en "shortlist" på kun 14 strukturelle indikatorer. Denne "shortlist" gør det lettere at fremsætte "policy"-bemærkninger og gøre rede for medlemsstaternes holdninger til de centrale Lissabon-mål i forårsrapporten og bidrager dermed til at opretholde fremdriften i Lissabon-strategien. I fuld overensstemmelse med den seneste ajourføring af dokumenterne til Det Europæiske Råds møde i foråret foreslås det, at listen over indikatorer fastsættes for tre år.

En offentligt tilgængelig database og website

Til støtte for nævnte "shortlist" over indikatorer indeholder en offentligt tilgængelig database og website en længere liste over strukturelle indikatorer. Dette vil gøre det muligt at benytte et bredere sæt indikatorer i forbindelse med forårsrapporten og sikre, at offentligheden vedblivende har adgang til den detaljerede Eurostat-database og -website for strukturelle indikatorer, der er oprettet siden Det Europæiske Råds møde i Lissabon. Indikatorerne i databasen vil antagelig komme til at spille en vigtig rolle i EU's "policy"-processer.

Der er gjort betydelige fremskridt med udvikling og forbedring af indikatorer

Kommissionens tjenestegrene er vedblevet med at udvikle nye indikatorer og forbedre de eksisterende indikatorers kvalitet. Landedækningen, tidsseriernes længde og de eksisterende strukturelle indikatorers kvalitet er forbedret. Desuden er der gjort fremskridt med udvikling af nye indikatorer til eventuel optagelse i databasen i overensstemmelse med EU's "policy"-prioritering. Kommissionens tjenestegrene vil i det kommende år vedblive med at udvikle indikatorer på en bred vifte af områder.

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Strukturelle indikatorer

I. INDLEDNING

1. Det Europæiske Råd opfordrede på mødet i Lissabon "Kommissionen til hvert år at udarbejde en sammenfattende rapport om fremskridtene på grundlag af nærmere bestemte strukturelle indikatorer vedrørende beskæftigelse, innovation, økonomiske reformer og social samhørighed" (punkt 36). I hvert af de seneste tre år har Kommission og Rådet fastsat et sæt strukturelle indikatorer. I denne årlige meddelelse om strukturelle indikatorer vises Kommissionens reviderede approach. Den endelige liste over strukturelle indikatorer, som er fastsat i samråd med Rådet, vil efter planen blive godkendt på Det Europæiske Råds møde i december 2003.

2. Denne meddelelse har følgende indhold: afsnit II indeholder en revideret approach for strukturelle indikatorer, afsnit III indeholder Kommissionens henstilling vedrørende listen over strukturelle indikatorer i forårsrapporten for 2004, afsnit IV omhandler databasen og Kommissionens igangværende arbejde med strukturelle indikatorer, og afsnit V indeholder en kort konklusion. Bilag 1 indeholder detaljerede tekniske oplysninger om listen over strukturelle indikatorer. Bilag 2 indeholder mere detaljerede oplysninger om Kommissionens arbejde med forbedringen af de strukturelle indikatorer.

II. DEN REVIDEREDE APPROACH FOR STRUKTURELLE INDIKATORER

3. De strukturelle indikatorer har været vellykkede i flere henseender. De er i Kommissionens forårsrapport og andre kommissionsdokumenter blevet anvendt som statistisk støtte til "policy"-dokumenter og til måling af fremskridtet hen imod virkeliggørelsen af Lissabon-målene (som udvidet i Göteborg og yderligere bearbejdet på Det Europæiske Råds efterfølgende møder). De strukturelle indikatorer har også tiltrukket sig betydelig ekstern opmærksomhed, idet den website, som de befinder sig på, er en af Eurostats mest søgte. Medlemsstaterne har faktisk anvendt de strukturelle indikatorer i deres egne rapporter såsom deres nationale "Cardiff"-rapporter om økonomisk reform.

4. Tendensen er dog i de seneste 3 år gået i retning af et stigende antal strukturelle indikatorer, hvilket har gjort det vanskeligere at danne sig et klart billede af fremskridtet hen imod virkeliggørelsen af Lissabon-målene. I erkendelse heraf blev det i Det Europæiske Råds konklusioner fra mødet i foråret 2003 bemærket, at Kommissionen har til hensigt i snævert samarbejde med det europæiske system for indsamling af statistikker *"i god tid inden Det Europæiske Råds forårsmøde i 2004 at udarbejde en rapport om, hvordan anvendelsen af strukturelle indikatorer og andre analyseværktøjer til vurdering af fremskridtene med hensyn til Lissabon-strategien kan forbedres"* (punkt 18). Som en første reaktion på denne anmodning foreslår Kommissionen sit eget sæt strukturelle indikatorer i form af en "shortlist" på kun fjorten indikatorer.

5. Indikatorerne på denne "shortlist" er udvalgt blandt de 42 strukturelle indikatorer, der blev fastsat sidste år. Sidste års og de foregående års strukturelle indikatorer er

fastholdt af Eurostat på dennes offentligt tilgængelige database New Cronos og på websiten for strukturelle indikatorer. Den nævnte "shortlist" over indikatorer og databasen vil fortsat være det vigtigste statistiske værktøj, som Kommissionen benytter, når den udarbejder forårsrapporten. Denne approach indebærer en betydelig kontinuitet i forhold til de tidligere år og afspejler samtidig den store indsats, der er gjort for at forbedre de strukturelle indikatorers kvalitet og udvikle nye indikatorer.

6. Desuden foreslår Kommissionen, at der hvert tredje år fastsættes en "shortlist" over strukturelle indikatorer. Dette er i fuld overensstemmelse med den seneste ajourføring af dokumenterne til Det Europæiske Råds møde i foråret, hvorved de vigtigste dokumenter til gennemførelse af Lissabon-strategien (de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik, beskæftigelsesvejledningerne og strategien for det indre marked) vedtages for tre år. Den nævnte "shortlist" kan dog eventuelt ændres, hvis der foretages en vigtig ny "policy"-prioritering.

7. Der knytter sig en række fordele til den foreslåede "shortlist" over indikatorer. For det første er hovedformålet med de strukturelle indikatorer som angivet i Det Europæiske Råds konklusioner fra mødet i Lissabon at gøre det muligt at vurdere fremskridtet hen imod Lissabon-målene i Kommissionens forårsrapport. En "shortlist" over indikatorer gør det **lettere at danne sig** et klart billede af medlemsstaternes stilling i relation til de vigtigste Lissabon-mål. Denne klarhed vil bidrage til at bevare drivkraften i Lissabon-strategien. Når der anvendes et mindre antal indikatorer, er det også muligt at opnå en bedre dækning af de tiltrædende lande og kandidatlandene og lettere at fremlægge oplysninger om såvel resultaternes niveau som ændringerne deri.

8. For det andet indeholder den foreslåede liste over indikatorer velkendte og **letforståelige indikatorer**. Disse indikatorer er lettere tilgængelige for offentligheden, fordi de er velkendte, og manglerne ved dem er også bedre kendte.

9. For det tredje knytter der sig en klarere **logik** til denne "shortlist" over indikatorer. De "policy"-budskaber, der udledes af vurderingen af fremskridtet på grundlag af de strukturelle indikatorer, vil derfor være velfunderede. Sidste års liste over 42 indikatorer havde som følge af revisioner gennem de seneste 3 år mistet en betydelig del af sin oprindelige logik.

10. For det fjerde passer en fastsættelse af listen over indikatorer hvert tredje år godt sammen med den **ajourførte procedure** for de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik, beskæftigelsesvejledningerne og strategien for det indre marked. For at undgå et tab af fleksibilitet vil nævnte "shortlist" over 14 indikatorer blive suppleret med databasen for strukturelle indikatorer og om fornødent med de mere detaljerede indikatorer, der anvendes i forbindelse med de ajourførte "policy"-processer.

11. Endelig vil listens **stabilitet** være sikret ved fastsættelse deraf én gang hvert tredje år. Da de strukturelle spørgsmål kun udvikler sig langsomt over tiden, og da adskillige af indikatorerne er centrale Lissabon-mål, forekommer det hensigtsmæssigt ikke at tage listen op til fornyet gennemgang hvert år. På den anden side vil der være større fleksibilitet forbundet med at gøre det muligt at optage nyudviklede indikatorer i databasen for strukturelle indikatorer.

III. LISTEN OVER INDIKATORER

12. Dette afsnit omhandler den af Kommissionen foreslåede liste over 14 strukturelle indikatorer. Listen er baseret på den politiske prioritering i Lissabon-strategien som fastsat af Det Europæiske Råd.

13. Listen over strukturelle indikatorer opfylder de kriterier, der har været anvendt på strukturelle indikatorer i de seneste 3 år. Indikatorerne er (1) lette at læse og forstå, (2) "policy"-relevante, (3) indbyrdes konsistente, (4) disponible til rette tid, (5) disponible for de fleste, om ikke alle, medlemsstater, tiltrædende lande og kandidatlande, (6) sammenlignelige for disse lande og så vidt muligt også med andre lande, (7) baseret på pålidelige kilder og (8) ikke en for stor belastning for de statistiske institutter og kontakter.

Foreslåede strukturelle indikatorer for forårsrapporten for 2004

Indikatorer	Landedækning
1. BNP per capita	Fuld dækning[1]
2. Arbejdskraftproduktivitet	Fuld dækning
3. Beskæftigelsesfrekvens*	Fuld dækning
4. Beskæftigelsesfrekvens for ældre arbejdstagere*	Fuld dækning
5. Udgifter til menneskelige ressourcer (offentlige udgifter til uddannelse)	15 MS + 12 ACC
6. Udgifter til forskning og uddannelse	15 MS + 12 ACC
7. Udgifter til informationsteknologi	15 MS + 11 ACC
8. Integrering af finansielle markeder (konvergens i bankernes udlånsrenter)	Irrelevant (målt ved variationen mellem de lande, for hvilke der foreligger data)
9. Fattigdomsrisiko*	Fuld dækning
10. Langtidsledighed*	Fuld dækning
11. Spredning i regionale beskæftigelsesfrekvenser	12 MS + 6 ACC[2]
12. Emissioner af drivhusgasser	Fuld dækning
13. Økonomiens energiintensitet	Fuld dækning
14. Transportmængde	15 MS + 11 ACC

* Kønsopdelte indikatorer.

[1] "Fuld dækning" betyder, at der foreligger data for alle 15 medlemsstater (MS) og alle 13 tiltrædende lande eller kandidatlande (ACC).

[2] Beregnet for NUTS2-regioner og derfor ikke relevant for 3 MS og 6 ACC.

14. Listen over indikatorer er tilpasset, så den afspejler den betydning, der i Lissabon og Göteborg blev tillagt områderne beskæftigelse, innovation og forskning, økonomisk reform, social samhørighed og miljø. I de følgende afsnit gøres der rede for ræsonnementet bag valget af de enkelte indikatorer på denne "shortlist".

15. **BNP per capita** er den mest almindelige målestok for levestandarden. Hvis EU skal *"blive den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden"*, skal forskellen i BNP per capita i forhold til vore vigtigste konkurrenter nødvendigvis udjævnes. Et højt BNP per capita er også et vigtigt middel til at tilvejebringe ressourcer til fremme af social samhørighed og beskyttelse af miljøet. Det er derfor vigtigt, at vi forstår de underliggende årsager til vore BNP-vækstresultater og kender svaret på spørgsmålet om, hvorvidt væksten er bæredygtig. Andre indikatorer på listen dækker de vigtigste faktorer, som øver indflydelse på væksten i BNP.

16. **Arbejdskraftproduktiviteten** pr. person er en vigtig indikator for EU's konkurrenceevne. Produktionen kan forøges ved indsættelse af mere arbejdskraft eller ved sikring af større produktion pr. arbejdskraftenhed (arbejdskraftproduktivitet) ved hjælp af kapital og teknologi. Det er særligt vigtigt at sikre bæredygtig vækst ved hjælp af forbedret arbejdskraftproduktivitet i perioder med udtalt aldring af befolkningerne.

17. **Beskæftigelsesfrekvensen** er en samlet målestok for arbejdskraftanvendelsen i økonomien. EU har betydelige muligheder for at forhøje sin beskæftigelsesfrekvens og dermed øge produktionen og forbedre levestandarden. I Lissabon blev der fastsat et mål om, at beskæftigelsesfrekvensen i EU senest i 2010 skulle være forhøjet til 70 procent, hvilket afspejlede det mere generelle mål om, at der skulle sikres *"vækst med flere ... job"*. Desuden fremmer beskæftigelsen den sociale samhørighed, hvilket klart blev anerkendt i Det Europæiske Råds konklusioner fra mødet i Lissabon: *"den bedste sikring mod social udstødelse er et job"* (punkt 32).

18. **Beskæftigelsesfrekvensen for ældre arbejdstagere** er særligt lav i EU. Det er vigtigt, at beskæftigelsesfrekvensen for ældre arbejdstagere forhøjes, hvis der skal opnås en højere samlet beskæftigelsesfrekvens (og dermed en forøgelse af produktionen og en forbedring af levestandarden). Desuden forbedrer det den sociale samhørighed ved bedre integrering af ældre arbejdstagere i arbejdsstyrken og bidrager til at sikre bæredygtig økonomisk vækst ved at mindske de problemer, der skyldes den aldrende befolkning. I Lissabon blev der fastsat et mål om, at beskæftigelsesfrekvensen for ældre arbejdstagere i EU senest i 2010 skulle være forhøjet til 50 procent.

19. **Udgifterne til menneskelige ressourcer**, her defineret som offentlige udgifter til uddannelse, er en målestok for den mængde ressourcer, der anvendes til at forbedre den menneskelige kapital. Hvis ressourcerne udnyttes effektivt, øger udgifterne til menneskelige ressourcer arbejdskraftens produktivitet og bidrager dermed til at forbedre levestandarden. Desuden er udgifterne til menneskelige ressourcer vigtige for den sociale samhørighed, fordi de sikrer, at alle får den uddannelse, som de har behov for for at kunne hævde sig i et stadig mere videnbaseret samfund.

20. **Udgifterne til forskning og udvikling** er vigtige for en overgang til en videnbaseret økonomi og for en forbedring af produktionsteknologien og en styrkelse af væksten. I erkendelse af de fordele, som F&U indebærer for væksten, og den hurtigt tiltagende

kløft mellem de europæiske landes og vore vigtigste internationale partneres F&U-indsats fastsatte Det Europæiske Råd på mødet i Barcelona et mål om, at EU's F&U-udgifter senest i 2010 skulle være forøget til 3 procent af BNP, hvoraf to tredjedele skulle hidrøre fra den private sektor.

21. **Udgifterne til informationsteknologi** er medtaget på denne "shortlist" som udtryk for informationsteknologiens betydning for produktivitetsfremgangen i den videnbaserede økonomi. Forskning er fortsat en af forklaringerne på de forskelle i produktivitetsfremgang mellem EU og USA og mellem EU's medlemsstater indbyrdes, der har været konstateret siden midten af 1990'erne. Der er dog efterhånden almindelig enighed om, at De Forenede Staters forbedrede produktivitet i vid udstrækning skyldes de IT-producerende og de IT-baserede industrier. Dette resultat støtter den betydning, som Det Europæiske Råd på mødet i Lissabon tillagde indsatsen for senest i 2010 at gøre EU til "den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden".

22. **Integreringen af de finansielle markeder** er en central del af Lissabon-agendaen for den økonomiske reform. Et integreret finansielt marked letter adgangen til finansielle midler og formindsker de dermed forbundne omkostninger. Integreringen af markederne for finansielle tjenesteydelser vil antagelig føre til **konvergerende udlånsrenter for bankerne**. Denne indikator vil blive mærkbart forbedret ved ikrafttrædelsen af forordning ECB/2001/18, som vil gøre det muligt for Den Europæiske Centralbank at opstille harmoniserede tidsserier for alle lande.

23. **Fattigdomsrisikoen**, der er defineret som den andel af befolkningen, der ligger under en fastsat fattigdomsgrænse opgjort på grundlag af justeret disponibel indkomst, måler risikoen for fattigdom og social udstødelse. Denne indikator er i fuld overensstemmelse med Det Europæiske Råds stærke prioritering af social samhørighed på mødet i Lissabon.

24. En nedbringelse af **langtidsledigheden** er en vigtig forudsætning for at kunne føre Lissabon-målet om *"større social samhørighed"* ud i livet, fordi langtidsledighed er ensbetydende med høj risiko for social udstødelse. Arbejdsløshedsprocenten for langtidsledige afspejler også strukturelle problemer på arbejdsmarkedet, som fører til underudnyttelse af menneskelige ressourcer. Desuden er en nedbringelse af langtidsledigheden vigtig af hensyn til den menneskelige kapital, fordi de langtidsledige kobles fra arbejdsmarkedet, og deres kunnen går tabt.

25. Forstærket regional samhørighed ved formindskelse af de regionale forskelle opgjort ved **spredningen i de regionale arbejdsløshedsprocenter** har længe været et mål for EU's politik. Sikringen af, at alle regioner har høje beskæftigelsesniveauer, er vigtig, både når det drejer sig om at øge beskæftigelsen og produktionen overalt i økonomien, og når det drejer sig om at forbedre den sociale samhørighed.

26. En forringelse af miljøet øver negativ indflydelse på den økonomiske vækst bæredygtighed. Desuden kan den have direkte negativ indvirkning på velfærden. Klimaændringer kan have højst uheldige virkninger for den økonomiske aktivitet med tilhørende sociale konsekvenser og kan også udgøre en trussel for miljøressourcer såsom biodiversiteten. Indikatoren **emissioner af drivhusgasser** måler, om EU's vækst er bæredygtig med hensyn til potentiel indvirkning på klimaændringen. EU har klare mål for nedbringelsen af emissionerne af drivhusgasser.

27. **Økonomiens energiintensitet** måler afkoblingen af energianvendelsen fra BNP-væksten og viser, i hvilken udstrækning energien anvendes mere effektivt til frembringelse af velstand. Anvendelsen af ikke-fornyelige energikilder kan have skadelig indvirkning på miljøet og på den økonomiske vækst bæredygtighed, og det er derfor vigtigt, at energiressourcerne udnyttes effektivt.

28. **Forholdet mellem transportmængde og BNP** viser afkoblingen af væksten i godstransporten fra væksten i BNP i faste priser. Øget transportmængde kan have skadelige virkninger for miljøet og den økonomiske vækst via større overbelastning, støj og forurening. En fuldstændig internalisering af de sociale og miljømæssige transportomkostninger vil antagelig fremme en mærkbar afkobling af væksten i transporten fra BNP-væksten.

IV. DATABASEN OG FORBEDRINGER I DE STRUKTURELLE INDIKATORER

29. Siden sidste års meddelelse har Kommissionen videreført arbejdet med at forbedre kvaliteten af de strukturelle indikatorer, der benyttes i forårsrapporten for 2003, at integrere de tiltrædende lande og kandidatlandene yderligere i de strukturelle indikatorer, at udvikle nye indikatorer for strukturelle spørgsmål og at skabe en mere detaljeret kvalitetsvurderingsprocedure for de strukturelle indikatorer.

30. Sidste års liste over 42 strukturelle indikatorer, der består af 107 indikatorer, når disaggregeringer og underindikatorer regnes med, vil optræde på en database, der forvaltes af Eurostat[3], og på en særlig website for strukturelle indikatorer[4]. Databasen vil være et statistisk hjælpemiddel for Kommissionen ved udarbejdelsen af forårsrapporten, men den nævnte "shortlist" over indikatorer vil udgøre det vigtigste statistiske referencegrundlag for forårsrapporten. Den foreslåede database konsoliderer den nuværende praksis, idet Eurostat i forvejen har en database for strukturelle indikatorer.

31. Der knytter sig adskillige andre fordele til databasen. For det første vil beslutningerne om at medtage indikatorer eller fjerne dem fra databasen blive baseret på tekniske kriterier under skyldig hensyntagen til "policy"-relevansen og det arbejde, der udføres af Kommissionens tjenestegrene, Eurostat og Rådets arbejdsgrupper. Dette vil bidrage til at forbedre den overordnede statistiske kvalitet af indikatorerne i databasen. Kommissionens arbejdsgrupper vedrørende strukturelle indikatorer vil i overensstemmelse med denne approach hvert år underkaste databasens indhold en fornyet vurdering. For det andet vil der knytte sig større fleksibilitet til databasens indhold, fordi det ikke vil være nødvendigt at fremlægge alle indikatorerne i forårsrapporten. Dog vil det stadig være nødvendigt med et stabilt indhold i databasen for at gøre det muligt at måle udviklingen over tiden i overensstemmelse med Rådets ønsker og at sikre en proces med kontinuerlig forbedring af indikatorerne. For det tredje vil databasen blive mere gennemsigtig for offentligheden, fordi blandede indikatorer, eksempelvis "markedsintegration" (bestående af "konvergens i rentesatser" og "handelsintegration") og "beskyttelse af naturressourcer" (bestående af "fiskebestand i europæiske farvande" og "beskyttede områder for biodiversitet"), kan opdeles på de indikatorer, som de består af, og som

---

[3] Der opnås adgang til Eurostats New Cronos-database ved henvendelse til Estat-DataShopSupport@cec.eu.int.

[4] http://europa.eu.int/comm/eurostat/structuralindicators

har mere sigende betegnelser. For det fjerde betyder databasen, at det ikke vil være nødvendigt med underindikatorer på nævnte "shortlist", fordi disaggregeringer kan foretages i databasen.

32. Med hensyn til forbedringer af de strukturelle indikatorers kvalitet har Eurostat arbejdet tæt sammen med Kommissionens øvrige tjenestegrene og med det europæiske system for indsamling af statistikker vedrørende en bred vifte af indikatorer. I det seneste år har Eurostat for mange af de eksisterende strukturelle indikatorers vedkommende forbedret landedækningen (navnlig for de tiltrædende lande og kandidatlandene), tidsserierne og dataenes kvalitet. Desuden er Eurostat vedblevet med at forbedre sin offentligt tilgængelige "internet site", der indeholder detaljerede metodemæssige oplysninger og tidsseriedata for alle de strukturelle indikatorer. Bilag 2 indeholder mere detaljerede oplysninger herom.

33. I Kommissionens meddelelse om strukturelle indikatorer (oktober 2002) blev der beskrevet 21 indikatorer, som skulle udvikles. Bilag 2 indeholder et resumé af udviklingen siden den foregående meddelelse. Nogle af de indikatorer, der skulle udvikles, kunne optages i databasen for strukturelle indikatorer. Beslutningen om, hvilke indikatorer der skal optages i databasen, vil blive baseret på tekniske kriterier.

34. Endelig er Eurostat i samarbejde med det europæiske system for indsamling af statistikker i færd med at forberede en procedure, der har til formål at knytte en kvalitetsprofil baseret på et sæt brugerorienterede kvalitetskriterier til de strukturelle indikatorer[5]. Den skal efter planen udarbejdes af Eurostat i samarbejde med det europæiske system for indsamling af statistikker ved anvendelse af de eksisterende samarbejdsstrukturer. Profilen vil bidrage til at basere afgørelser om optagelse af indikatorer i databasen eller fjernelse af dem derfra på tekniske kriterier.

V. KONKLUSION

35. Den approach, der præsenteres i denne meddelelse, har to fordele, nemlig (1) at listen over 14 indikatorer gør det lettere at fremlægge resultaterne i forårsrapporten og at gøre de strukturelle indikatorer politisk mere synlige, og (2) at databasen med en længere liste over strukturelle indikatorer giver Kommission større fleksibilitet i valget af indikatorer til brug for dens analyser i forårsrapporten.

---

[5] Disse kvalitetskriterier udledes af Eurostats og det europæiske system for indsamling af statistikkers fælles definition af kvalitet.

BILAG 1 – Definition, kilde, disponibilitet og "policy-mål" vedrørende de 14 strukturelle indikatorer

Indikator	Definition	Kilde	Disponibilitet #	Overordnet "policy"-mål
1. BNP per capita i KKS	BNP per capita i købekraftstandarder (KKS), EU15 =100.	Eurostat og nationalregnskaber.	Dækning: alle MS, alle ACC, USA, Japan, Island og Norge. Tidsserie: 1991-2001 (prognoser for 2002-04).	Levestandard. Social og miljømæssig velfærd.
2. Arbejdskraftproduk-tivitet pr. beskæftiget	BNP i KKS pr. beskæftiget, EU15=100.	Eurostat, nationalregnskaber og OECD.	Dækning: alle MS, alle ACC, USA, Japan, Island og Norge. Tidsserie: 1991-2001 (prognoser for 2002-04).	Økonomiens overordnede effektivitet.
3. Beskæftigelses-frekvens*	Antal beskæftigede 15-64-årige i procent af den samlede befolkning i samme aldersgruppe.	Eurostat og arbejdsstyrkeundersøgelse.	Dækning: alle MS, alle ACC, Island og Norge. Ingen sammenlignelige data for USA og Japan. Tidsserie: 1990 – 2001.	Fuld beskæftigelse. Bekæmpelse af social udstødelse.
4. Beskæftigelses-frekvens for ældre arbejdstagere*	Antal beskæftigede 55-64-årige i procent af den samlede befolkning i samme aldersgruppe.	Eurostat og arbejdsstyrkeundersøgelse.	Dækning: alle MS, alle ACC, Island og Norge. Ingen sammenlignelige data for USA og Japan. Tidsserie: 1990 – 2001.	Fuld beskæftigelse. Bekæmpelse af social udstødelse.
5. Udgifter til menneskelige ressourcer (offentlige udgifter til uddannelse)	Samtlige offentlige udgifter til uddannelse i procent af BNP.	Fælles Unesco-, OECD- og Eurostat-spørgeskema.	Dækning: Alle MS, alle ACC (undtagen SI), USA, Japan, Island og Norge. Tidsserie: 1993-2001.	De menneskelige ressourcers kvalitet.
6. Udgifter til forskning og uddannelse	Indenlandske bruttoudgifter til forskning og uddannelse (GERD) i procent af BNP.	Eurostat-spørgeskema.	Dækning: alle MS, alle ACC (undtagen MT), USA, Japan, Island og Norge. Tidsserie: 1991-2000 (2001 og 2002 for nogle medlemsstaters vedkommende).	F&U-arbejdet.

"Tidsserier" beskriver de år, for hvilke der foreligger data i de fleste medlemsstater.

* Kønsopdelt indikator.

MS = EU's medlemsstater; ACC = tiltrædende lande og kandidatlande.

Indikator	Definition	Kilde	Disponibilitet	Overordnet "policy"-mål
7. Udgifter til informationsteknologi	Udgifter til informationsteknologi i procent af BNP.	OECD, World Information Technology and Services Alliance (WITSA), International Data Corporation (IDC) og European Information Technology Observatory (EITO)	Dækning: alle MS, alle ACC (undtagen CY og MT), USA, Japan og Norge. Tidsserie: 1991-2002.	Udbredelse af informations- og kommunikations-teknologi.
8. Integrering af finansielle markeder (konvergens i bankernes udlånsrenter)	Variationskoefficient for landenes årlige rentesatser for kortfristet erhvervsmæssig gæld.	GD MARKT og Eurostat baseret på data fra Den Europæiske Centralbank og de nationale centralbanker.	Dækning: 12 MS. Tidsserie: 1993-2002.	Integrering af finansielle markeder.
9. Fattigdomsrisiko*	Den befolkningsandel, der har en justeret disponibel indkomst under fattigdomsrisikotærsklen efter sociale overførsler. Tærsklen er sat til 60 % af den nationale justerede disponible median-indkomst (efter sociale overførsler).	Eurostat og Det Europæiske Fællesskabs husstandspanel (ECHP)	Dækning: Alle MS og alle ACC. Ingen data for USA og Japan. Tidsserie :1995-2000 (2001 for nogle lande)	Bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse.
10. Langtidsledighed*	Samlet antal langtidsledige (over 12 måneder) i procent af den samlede arbejdsstyrke af 15-64-årige.	Eurostat, baseret på arbejdsstyrkeundersøgelse.	Dækning: alle MS, alle ACC, USA, Japan, Island og Norge. Tidsserie: 1990-2001.	Fuld beskæftigelse. Bekæmpelse af social udstødelse.
11. Spredning i regionale beskæftigelses-frekvenser	Variationskoefficient for beskæftigelsesfrekvenser i regionerne (NUTS 2-niveau) i de forskellige lande.	Eurostat, baseret på arbejdsstyrkeundersøgelse.	Dækning: Alle MS undtagen DK, IRL og LUX. Ingen data for franske OD. Data for BG, CZ, HU, PL, RO og SK blandt ACC. Ingen data for USA, Japan, Island og Norge. Tidsserie: 1996-2001.	Samhørighed.

Indikator	Definition	Kilde	Disponibilitet	Overordnet "policy"-mål
12. Samlede emissioner af drivhusgasser	Procentvis ændring i emissionerne af 6 vigtige drivhusgasser (CO_2, CH_4, N_2O, HFC, PFC og SF_6) siden basisåret og mål i henhold til Kyoto-protokollen/EU-rådsbeslutningen for 2008-2012. Indeksbasisår = 100, udtrykt i CO_2-ækvivalenter.	Det Europæiske Miljøagentur.	Dækning: alle MS, alle ACC, USA, Japan, Island og Norge. Tidsserie: 1990-2000	Begrænsning af klimaændringen og gennemførelse af Kyoto-protokollen.
13. Økonomiens energiintensitet	Indenlandsk bruttoenergiforbrug divideret med BNP (i faste priser, 1995 = 100).	Eurostat og energistatistikker.	Dækning: alle MS, alle ACC, USA, Japan, Island og Norge. Tidsserie: 1991-2001.	Mere effektiv energianvendelse.
14. Godstransportmængde i forhold til BNP	Indeks over godstransportmængde i forhold til BNP. Målt ved tons-km/BNP, 1995 = 100.	Eurostat og transportstatistikker.	Dækning: alle MS, alle ACC (undtagen CY og MT), USA, Japan, Island og Norge. Tidsserie: 1991-2001.	Afkobling af væksten i transporten fra den økonomiske vækst.

BILAG 2 – FORBEDRING AF DE STRUKTURELLE INDIKATORER

1. I dette bilag beskrives de fremskridt, der er gjort med forbedring af de strukturelle indikatorer, siden Kommission i oktober 2002 offentliggjorde sidste års meddelelse. Desuden indeholder det en oversigt over de nye indikatorer, der skal udvikles.

2. Eurostat har samarbejdet med Kommissionens øvrige tjenestegrene og med medlemsstaternes nationale statistiske institutter med henblik på at **forbedre kvaliteten af sidste års liste** over 42 indikatorer. I det forløbne år har Eurostat forbedret landedækningen (navnlig for de tiltrædende lande og kandidatlandene) og tidsserierne for og kvaliteten af dataene for mange af de eksisterende strukturelle indikatorer.

3. Eurostat er vedblevet med at forbedre sin **offentligt tilgængelige "internet site",** der nu indeholder detaljerede metodemæssige oplysninger og dataene for samtlige strukturelle indikatorer. Den website, som indeholder de strukturelle indikatorer, har til stadighed været en af de mest besøgte på Eurostats website.

4. Eurostat og Kommissionens tjenestegrene har også videreført deres arbejde med **sidste års liste over indikatorer, der skal udvikles**. Nedenfor findes detaljerede oplysninger om disse indikatorer.

Sammensatte indikatorer

5. Kommissionens tjenestegrene inkl. Eurostat og Det Fælles Forskningscenter har siden sidste år videreført arbejdet med **sammensatte indikatorer**. Der er navnlig gjort fremskridt på området innovation og forskning med to sammensatte indikatorer: "investering i den videnbaserede økonomi" og "resultater med hensyn til overgangen til den videnbaserede økonomi". Disse to sammensatte indikatorer er medtaget i Generaldirektoratet for Forsknings rapport om nøgletal for 2002, der blev offentliggjort i november 2002, og i den tredje europæiske rapport om videnskabs- og teknologiindikatorer, der blev offentliggjort i marts 2003[6]. Disse rapporter indeholder en analyse af de to sammensatte indikatorer og de konklusioner, der kan drages af dem.

6. Kommissionens tjenestegrene er også i færd med at udvikle en sammensat indikator for "e-handelsberedvillighed", der indeholder underindikatorer for, hvor stor brug virksomhederne gør af digitale teknologier i forbindelse med forskellige erhvervsmæssige processer såsom bankforbindelser, ordrestyring, køb og salg. Det metodemæssige arbejde er i gang, og de første data vedrørende indikatorens opbygning vil antagelig stå til rådighed i begyndelsen af 2004. Arbejdet med andre sammensatte indikatorer såsom indekset for det indre marked[7] er videreført.

Generel økonomisk baggrund

7. Indikatorerne for **potentiel produktion** og **samlet faktorproduktivitet** beregnet efter en produktionsfunktionsmetode er nu blevet udviklet. Enkelte medlemsstater har dog stadig visse problemer med brugen af disse indikatorer i EU's "policy"-processer.

---

6 http://www.cordis.lu/rtd2002/indicators/home.html

7 Resultattavle for det indre marked nr. 11, publikation fra GD MARKT, november 2002. http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/update/score/score11/im-index-2002_en.pdf

Beskæftigelse

8. Efter at Rådet i juli 2003 vedtog de nye beskæftigelsesretningslinjer for 2003-2006, er Beskæftigelsesudvalget i færd med at gennemgå listen over de beskæftigelsesrelaterede indikatorer, der skal benyttes til at overvåge gennemførelsen af retningslinjerne. Der forventes en revideret liste.

9. Beskæftigelsesudvalget gennemgår navnlig indikatoren for **ledige stillinger**, som kan påvise flaskehalse og arbejdskraftmangel på arbejdsmarkedet opdelt på sektorer. Der gøres fremskridt med Eurostats undersøgelse af ledige stillinger. Eurostat er begyndt at indsamle kvartalsvise data om ledige stillinger på grundlag af en erhvervsundersøgelse med data, der går tilbage til første kvartal 2001. Dækningen i medlemsstaterne vil blive forbedret fra nu af og til midten af 2004.

10. Kommissionen har nu i samarbejde med OECD udviklet en indikator for den **effektive marginalskattesats** vedrørende "arbejdsløshedsfælden" for en ugift, der efter at have været arbejdsløs får arbejde med en indkomst på 67 % af gennemsnitslønnen i industrien. Kommission er stadig i færd med at udvikle en indikator for den effektive marginalskattesats vedrørende "fattigdomsfælden".

11. På Det Europæiske Råds møde i Barcelona blev der fastsat mål for **børnepasningsfaciliteter**. Der vil i nær fremtid blive afsluttet en undersøgelse med sammenlignelige statistikker på børnepasningsområdet, som omfatter udvikling af en metode for dataindsamling og fælles definitioner samt indsamling af nationale statistikker. En variabel for børnepasning vil blive optaget i den nye EU-SILC-undersøgelse (Den Europæiske Unions statistikker over indkomstforhold og levevilkår) med spørgsmål om børnepasningstype og antal timers pasning pr. uge. Dette vil gøre det muligt at beregne indikatoren på grundlag af en EU-kilde, sandsynligvis fra udgangen af 2003 for visse medlemsstaters vedkommende og fra udgangen af 2005 for et betydeligt antal landes vedkommende. Nogle nationale data for børnepasning står allerede til rådighed i henhold til medlemsstaternes nationale handlingsplaner.

12. Databasen for strukturelle indikatorer indeholder allerede adskillige indikatorer for **kvalitet i arbejdet** såsom livslang læring og arbejdsulykker. Arbejdet med udvikling af indikatorer for andre aspekter ved kvaliteten i arbejdet fortsætter dog.

Innovation og forskning

13. Eurostat fører for tiden samråd med de nationale myndigheder om muligheden af at udvikle en konsistent tidsserie for **offentlige og private udgifter til menneskelig kapital**.

14. Inden for "e-Europe"-rammen benyttes i øjeblikket adskillige indikatorer for **e-handel,** der alle hidrører fra officielle statistikker. Dataene dækker i øjeblikket de nuværende medlemsstater, men ventes fra 2004 og derefter også at omfatte de tiltrædende lande og kandidatlandene.

15. Som anført i sidste års meddelelse er indikatoren **e-forvaltning** defineret som den gennemsnitlige procentdel af offentlige tjenester, som står til rådighed on-line. Indikatoren er blevet anvendt med succes i Kommissionens "e-Europe benchmarking"-proces. Data for

oktober 2001 og april 2002 står allerede til rådighed på Kommissionens website[8], og en ajourføring af dataene er i gang.

16. Eurostat har et projekt i gang om skabelse af en sammenhængende begrebsmæssig ramme til måling af **udgifter til og investeringer i informations- og kommunikationsteknologi**. Formålet med projektet er at fastlægge de variabler, der skal indsamles, og midlerne til dataindsamling. De første resultater af pilotfasen vil antagelig foreligge ved udgangen af 2004. Desuden ventes en vurdering af de eksisterende kilder og en række henstillinger for den fremtidige dataindsamling at foreligge ved udgangen af 2003.

17. En indikator til måling af **bredbåndsinternetadgang** er under udvikling. En udbredt bredbåndsinternetadgang er et af hovedmålene i "eEurope 2005"-handlingsplanen, som Det Europæiske Råd tilsluttede sig på mødet i Sevilla.

Økonomisk reform

18. Harmoniserede data om **erhvervsdemografi** blev første gang offentliggjort af Eurostat i marts 2003. I den seneste publikation er der data om "virksomhedsoprettelser", "nyoprettede virksomheders overlevelsesgrad" og "virksomhedslukninger" for 10 medlemsstater for årene 1997-2000.

19. Med hensyn til **finansieringsomkostninger** og **finansiel integration** har Kommissionens tjenestegrene videreført arbejdet med at udvikle indikatorer for overvågning af finansielle tjenesteydelser og kapitalmarkeder. De halvårlige gennemførelsesrapporter i henhold til handlingsplanen for finansielle tjenesteydelser omfatter andre indikatorer, som kortlægger integrationen på disse markeder (f.eks. grænseoverskridende bankindeståender eller diversificering af beholdninger), og indikatorer for andre centrale resultatmæssige aspekter såsom fondsbørsernes effektivitet ("bid-ask"-spredninger), fusioner og erhvervelser og finansiel stabilitet.

Social samhørighed

20. Udvalget for Social Beskyttelses "rapport om indikatorer for fattigdom og social udstødelse", som indeholder en liste over 18 fælles indikatorer, blev godkendt af Det Europæiske Råd på mødet i december 2001 i Laeken. Efter dette arbejde udvikles der nu indikatorer for eksempelvis sundhed, boliger og levevilkår. Der vil efter planen til brug for forårsrapporten for 2004 stå data for 2001 til rådighed vedrørende indikatorerne for social samhørighed baseret på Det Europæiske Fællesskabs husstandspanel. I fremtiden vil sådanne indikatorer blive baseret på statistikkerne over indkomstforhold og levevilkår (EU-SILC), som forventes at frembringe dataene med kortere forsinkelse (to år).

21. **Det regionale BNP per capita i KKS** står til rådighed og anvendes af Kommissionen i dens "policy"-processer. Der er dog som følge af de høje anslåede omkostninger ikke gjort nogen fremskridt med udvikling af regionale prisindekser.

Miljø

22. Seks indikatorer, der skulle udvikles på miljøområdet, blev medtaget i sidste års meddelelse. I Det Europæiske Råds konklusioner fra marts 2003 (punkt 57) blev der lagt

---

8 http://europa.eu.int/information_society/eeurope/benchmarking/list/2002/index_en.htm

særlig stor vægt på at *"forbedre de miljørelaterede strukturindikatorer"* som middel til at gennemføre det samlede sæt reformer, der blev foreslået på Det Europæiske Råds møde i Göteborg.

23. **Forbruget af giftige kemikalier** behandles som led i Eurostats igangværende projekt for et sæt indikatorer for kemikalier. En ekspertgruppe arbejder i øjeblikket med fastlæggelse af egnede indikatorer og en egnet metode til måling af den risiko, som anvendelsen af kemikalier i samfundet frembyder. Indikatoren er afhængig af oplysninger om kemikalier, som er ved at blive gjort disponible via REACH-databasen. Enhver forsinkelse med indførelsen af REACH (registrering, vurdering og godkendelse af kemikalier – systemet til gennemførelse af EU's "strategi for en fremtidig politik for kemikalier") vil derfor øve indflydelse på denne indikators anvendelighed. Der forventes en afsluttende rapport ved udgangen af 2004. For at vise indikatorens indhold bedre foreslås det, at dens benævnelse ændres til "kemikalier".

24. I juli 2003 behandlede det nyoprettede "Network of Competent Authorities on Health Information and Knowledge" et forslag til et sæt centrale indikatorer for sundhedsmæssig status i første fase. Sættet omfatter en indikator til måling af **leveår med godt helbred**. Den endelige godkendelse af definitionen af denne indikator ventes senere i 2003. Elementerne til beregning af denne indikator optræder nu i "Minimum European Health Module", der er en del af EU SILC (statistikker over indkomstforhold og levevilkår), og for hvis vedkommende der i 2004 vil blive indledt en rutinemæssig dataindsamling i medlemsstaterne og i 2005 i de tiltrædende lande og kandidatlandene. Indtil der står data fra EU SILC til rådighed, kan der eventuelt anvendes visse nationale kilder i en overgangsperiode.

25. Arbejdet med et **biodiversitetsindeks** videreføres under implementeringsindikatorerne for biodiversitet i "EU's handlingsplaner for biodiversitet" (BIO-IMPS-projektet). Denne indikator afviger fra den eksisterende strukturelle indikator for "beskyttede områder for biodiversitet", som selv forbedres ved optagelse af mere kvalitative aspekter.

26. Der foreligger allerede data om **ressourceproduktivitet** for visse ressourcer såsom elfremstilling. Kommissionen vil i 2003 foretage en undersøgelse af indikatorer til støtte for den integrerede produktpolitik (IPP). Den bebudede ressourcestrategi vil også omfatte en udvikling af lignende indikatorer.

27. Hvad angår såvel **genbrugsprocenten for udvalgte materialer** som **produktionen af farligt affald,** vil den forordning om affaldsstatistik, der blev udstedt for nylig, efter alt at dømme frembringe harmoniserede statistikker med forbedret landedækning, rettidighed og kvalitet fra 2006 at regne.

<u>Ny liste over indikatorer, der skal udvikles</u>

28. Den nye liste over indikatorer, der skal udvikles, består af indikatorer fra sidste års liste, som endnu ikke er udviklet fuldt ud. De indikatorer, der er tilstrækkeligt udviklede, er optaget i databasen for strukturelle indikatorer. Disse omfatter arbejdsløshedsfælden, erhvervsdemografi og e-handel.

Liste over indikatorer, der skal udvikles
Sammensatte indikatorer
Generel økonomisk baggrund 1. Potentiel produktion 2. Samlet faktorproduktivitet
I. Beskæftigelse 3. Ledige stillinger 4. Kvalitet i arbejdet 5. Fattigdomsfælde (effektiv marginalskattesats) 6. Børnepasningsfaciliteter
II. Innovation og forskning 7. Sammensatte indikatorer for den videnbaserede økonomi 8. Offentlige og private udgifter til menneskelig kapital 9. E-forvaltning 10. Investeringer i informations- og kommunikationsteknologi 11. Bredbåndsinternetadgang
III. Økonomisk reform 12. Finansieringsomkostninger 13. Finansiel integration
IV. Social samhørighed 14. Regionalt BNP per capita i KKS Der vil vedblivende blive udviklet indikatorer af Udvalget for Social Beskyttelse og Kommissionens tjenestegrene.
V. Miljø 15. Forbrug af giftige kemikalier 16. Leveår med godt helbred 17. Biodiversitetsindeks 18. Ressourceproduktivitet 19. Genbrugsprocent for udvalgte materialer 20. Produktion af farligt affald